

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

RAADSVOORSTEL

Commissie B&M:	9 april 2025	Raadsvergadering:	23 april 2025
Afdeling:	Financiën & Control	Portefeuillehouder:	Wethouder Van Tilborg
Zaaknummer:	1102812	Programma:	Bestuur

Voorstel tot Maatregelenpakket Ravijnjaar Baarle-Nassau

1. Voorgesteld besluit

1. Kennisnemen van het concept maatregelenpakket Ravijnjaar, in te stemmen met het vervolgproces en geen zienswijze in te brengen.

(NB: bij inbrengen van zienswijze(n) dit te doen met geamendeerd(e) besluit(en))

2. Eerdere besluitvorming

Vervolgproces en bepalen uitgangspunten, leidende principes en bestuurlijke ambitie gericht op de ravijnjaren (18 december 2024 zaaknr 1092500).

3. Samenvatting

We hebben een intensief proces doorlopen om maatregelen voor te stellen om de korting van het kabinet op het gemeentefonds en de stijgende kosten door inflatie, vergrijzing en bevolkingsgroei op te vangen. Het doel is een sluitend begrotingssaldo voor 2026 en een verbetering van het financieel meerjarenperspectief (2027-2029). Het college legt met dit raadsvoorstel een concept maatregelenpakket voor. Bij de Perspectiefnota 2026 zal het college een definitief maatregelenpakket ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad om in de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 te verwerken.

Voorstel

4. Inleiding

De septembercirculaire bevestigt het beeld dat de gemeenten vanaf 2026 fors minder geld krijgen van het Rijk om taken uit te voeren. We noemen dit het ravijnjaar omdat veel gemeenten daardoor in de rode cijfers terecht komen.

Tijdens een raadsinformatieavond in april 2024 is de gemeenteraad bijgepraat over de oorzaak, de impact en het perspectief voor onze gemeente in relatie tot het ravijnjaar en het proces tot het maken van keuzes om de gemeentelijke financiën weer duurzaam in balans te brengen.

Op 2 oktober 2024 hebben we u tijdens de raadsinformatieavond geïnformeerd over de laatste stand van zaken en het proces. Vervolgens bent u op 17 oktober in de gelegenheid gesteld om in een “carrousel” in gesprek te gaan met de ambtelijke organisatie in relatie tot proces en inhoud van de toen aanwezige korte informatiebladen (fiches) van mogelijke maatregelen. We informeerde u dat het streven is om in maart-april 2025 tot eerste keuzes te komen.

De fiches van toen betroffen een ambtelijke set. Hierover had nog geen bestuurlijke afweging op plaatsgevonden. Het college heeft in een aantal werksessies het maatregelenpakket geactualiseerd en aangevuld met nieuwe informatie of met (beperkt) aanvullende maatregelen. Het overgrote deel van de fiches is daarbij gelijk gebleven. Het college heeft een eerste bestuurlijke afweging gemaakt voor het sluitend maken van het jaar 2026 en een stevige aanzet voor de jaren daarna. Deze bestuurlijke koers is onderdeel geweest van de werksessie met uw raad op 12 februari jl. Met de input van uw raad uit de werksessie heeft het college een concept maatregelenpakket afgerond. Het college vraagt uw raad in te stemmen met het vervolgproces en uw zienswijze(n) via een geamendeerd besluit kenbaar gemaakt.

Uiteindelijk zal een definitief maatregelenpakket ter besluitvorming in de Perspectiefnota 2026 (PPN) worden opgenomen. Na besluitvorming over de PPN verwerken we het pakket in de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 en vragen we de ABG-organisatie om implementatie van de maatregelen.

Beoogd effect

Zorgen voor een goede en gezonde financiële positie van onze gemeente waarbij de baten en lasten voor de langere termijn structureel in evenwicht zijn en waarbij de van belang zijnde financiële kengetallen zich binnen de waarden bewegen die de gemeenteraad als norm heeft gesteld. Dit vanuit de gedachte dat het gemeentebestuur er is om de samenleving te dienen met goed bestuur gericht op een aanvaardbaar voorzieningenniveau (pakket van diensten en producten).

Concept maatregelenpakket¹

Het college stelt voor om de in de hieronder opgenomen tabel de groen-gekleurde bedragen door te voeren, de blauw-gekleurde posten pas door te voeren als er nog aanvullende tegenvallers zijn en de rood-gekleurde posten voor nu niet door te voeren en deze op de reservelijst te plaatsen. Tijdens de werksessie met de raad van 12 februari jl. kwam naar voren dat diverse raadsleden fiches 11 (grensoverschrijdende samenwerking) en 19 (stoppen met ondernemingscontacten en economie) ook willen toevoegen aan het door te voeren maatregelenpakket. Het college hecht er in deze fase aan om deze enerzijds identiteitsbepalende en voor een groot deel essentiële taken (fiche 11) en de contacten met onze ondernemers (fiche 19) in brede zin te handhaven als noodzakelijke voorzieningen voor onze gemeente. Tevens geldt dat een bezuiniging hierop, vanwege een afbouwregeling van de ABG-organisatie, naar verwachting slechts een zeer beperkt financieel rendement heeft de eerste jaren.

¹ Concept-maatregelenpakket de nummers corresponderen met set fiches van 12 februari jl. Zie bijlage 1.

	Voorstel	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	College staat achter deze ombuiging			
	College vindt dit een prioriteit			
	College terughoudend, pas als andere maatregelen niet toereikend zijn			
1	Stoppen met het uitvoeren van de burgerpeiling, ééns per twee jaren.	11.000	0	11.000
2	Verminderen van het budget voorlichting	1.954	1.954	1.954
3	Stoppen met 213a onderzoeken	10.000	10.000	10.000
4	Aframen post onvoorzien	12.669	12.669	12.669
5	Stoppen met infographic	2.500	2.500	2.500
6	Voor iedere titel toe te groeien naar 100% kostendekkendheid 1e fase al in 2025	0	0	0
	Voor iedere titel toe te groeien naar 100% kostendekkendheid 1e fase al in 2025	66.000	66.000	66.000
7	Invoeren hondenbelasting	10.000	10.000	10.000
8	Verhogen toeristenbelasting (aangepast)	23.000	23.000	23.000
9	Verhogen OZB	327.000	327.000	327.000
10	Verhogen OZB extra tot artikel 12	233.000	233.000	233.000
11	Stoppen grensoverschrijdende samenwerking	90.000	90.000	90.000
12	Afromen budget bodem	3.500	3.500	3.500
13	MIP centrumplan singel	0	57.412	56.572
	MIP centrumplan sint anna plein afweegbaar voor nieuwe regeerperiode 2028			39.747
14	Civiele werken van MIP Groeske en Loswal	0	17.835	17.574
	Civiele werken Chaamseweg, Nassaupark; Afweegbaar voor nieuwe regeerperiode 2028			55.543
15	Uitstellen investering veld Gloria UC	12.137	11.898	11.498
16	Aanvullend budget wegonderhoud ivm aanvullende informatie	-58.000	-58.000	-58.000
17	Verlagen kwaliteitsniveau groenonderhoud		31.841	31.841
18	Versoberen bijdrage toerisme baarle fiche aanpassen	0	5.000	10.000
19	Stoppen met ondernemingscontacten en economie	31.000	31.000	31.000
20	Mantelzorgcompliment verlagen	10.000	10.000	10.000
21	Verlagen budget activiteiten subsidies	10.556	10.556	10.556
22	Meedoenregeling. Verlagen inkomensgrens	11.000	11.000	11.000
23	Verlagen subsidiebudget voor basisvoorzieningen			
24	Basisondersteuning dorps team Nieuw		39.000	39.000
25	Bibliotheek Nieuw (betreft extra baten)		50.000	50.000
26	Versoberen bijzondere bijstand Nieuw	3.500	5.000	5.000
27	Vitaal ouder worden (ontwikkelkosten) 2025			
	Vitaal ouder worden uitvoeringskosten	-37.675	-37.675	-37.675
	Vitaal ouder worden vervoer	PM	PM	PM
	Vitaal ouder worden hulp bij het huishouden	PM	PM	PM
	Vitaal ouder worden WMO begeleiding en dagopvang	60.000	60.000	60.000
28	Bijdrage in collectieve verzekering verlagen	12.401	12.401	12.401
29	Hervormingsagenda jeugd/kansrijk opgroeiën ontwikkelkosten ook 1 regel			
	Hervormingsagenda jeugd/kansrijk opgroeiën jeugdhulp segment 3		10.000	10.000
	Hervormingsagenda jeugd/kansrijk opgroeiën jeugdhulp segment 4		18.000	18.000
30	Wmo lasten (reeds bezuiniging € 100.000 ingevoerd)	-3.100		
	Wmo vervoer	0	0	0
	Wmo hulpmiddelen	PM**	PM**	PM**
	Wmo Hulp bij het huishouden	0	0	0
	Wmo woningaanpassingen	0	0	0
31	Stoppen met Workin Nieuw	-40.200	-40.200	-40.200
	Stoppen met Workin	38.000	38.000	38.000
32	Versoberen met het handhaven op permanente bewoning op recreatieparken	10.000	10.000	10.000
33	Beperken BOA inzet	+ NTB	+ NTB	+ NTB
	Subtotaal fiches	850.242	1.072.691	1.182.480
34	Verbonden Partijen: ABG kader en maatregelenpakket	144.000	194.000	266.000
35	Verbonden Partijen overig: 1e inschatting; Info beschikbaar begin februari	20.000	20.000	20.000
36	Toerekening kosten aan Afval en riolering	50.000	50.000	50.000
37	Aframen Groen renovaties : na 2025 geen planmatige onderbouwing meer	40.000	40.000	40.000
38	Bloemenmanden aframen Poho	6.000	6.000	6.000
39	Subsidie SCCB al € 50.000 ingeboekt huidige begroting			
40	Dorpshuizen al € 10.000 ingeboekt			
41	Invulling leegstand huidig gemeentehuis vanaf 2027 Opdracht loopt		100.000	100.000
42	Jeugdzorg: toezegging Rijk; compensatie ingeboekt voor	100.000	100.000	100.000
43	Kapitaallasten toegerekende rente (al betrokken bij uitstel investeringen)			
44	Aanpak ondermijning Aframen stelpost Burgemeester	20.000	20.000	20.000
45	WMO Vervoer aanbestedingsvoordeel RWB	80.000	80.000	80.000
	Totaal huidige inventarisatie	1.310.242	1.682.691	1.864.480

Gecategoriseerd leidt dit tot het volgende beeld:

College staat achter deze ombuiging	911.442	1.168.144	1.255.744
College vindt dit een prioriteit	165.800	281.547	375.736
College terughoudend, pas als andere maatregelen niet toereikend zijn	233.000	233.000	233.000
Totaal maatregelenpakket	1.310.242	1.682.691	1.864.480

5. Argumenten

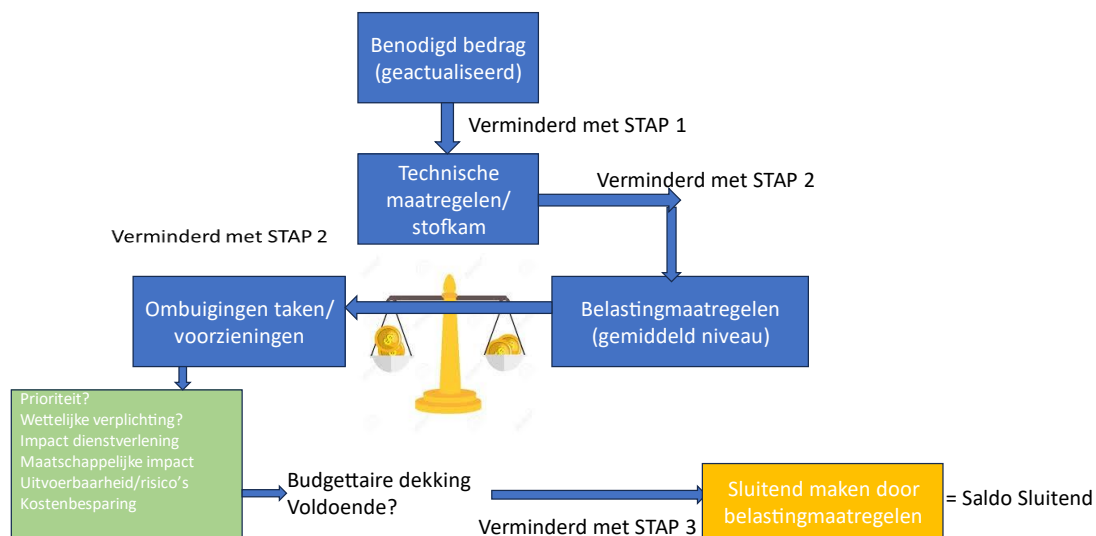
5.1 Kaderstellende rol gemeenteraad gericht op het budgetrecht

De gemeenteraad moet zijn verantwoordelijkheid kunnen dragen voor de kaderstellende rol gericht op het budgetrecht. Daarom zijn er voor de nu verwachte tekorten acties nodig. Het is van belang dat uw raad kennisneemt van het maatregelenpakket en het voorgestelde proces om te werken aan een definitief pakket van maatregelen. U bent als raad nadrukkelijk betrokken bij het proces van de totstandkoming van het afwegingskader en de invulling van dit pakket

5.2 Afwegingskader

Het college heeft de volgende stappen doorlopen om tot het concept maatregelenpakket te komen.

Afwegingskader

Hierbij is op dit moment (nog) niet noodzakelijk om stap 3 in te vullen.

5.3 Nadere/ nieuwe informatie

In april verwachten we van de verbonden partijen de begrotingen. Dan toetsen we de begrote cijfers met de afspraken die we met deze organisaties hebben gemaakt.

Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk wordt de meicirculaire gemaakt. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026 betrekken we de meicirculaire 2025.

De uitkomsten van het WMO-onderzoek zijn nu vooral nodig om de al ingeboekte daling van kosten te kunnen operationaliseren. Daarom leidt dit niet tot bijstelling van de bedragen.

Verder zullen naar aanleiding van de jaarrekening en de 1e Turap mogelijk mutaties worden doorgevoerd die een structureel karakter hebben. Indien dit leidt tot meevallers zal het college aangeven welke posten ze uit het concept maatregelenpakket niet (meer) opneemt. Bij tegenvallers zal het college met een voorstel komen om het tekort op te lossen.

5.4 Vervolgproces na besluitvorming van 23 april

Na de besluitvorming door de gemeenteraad over de maatregelenopties gaan we werken aan voorbereiding van de Perspectiefnota 2026 (PPN). Het meenemen van onze inwoners met het pakket van maatregelen en de impact op doelgroepen is belangrijk. Zo moeten we voor de maatregelen Sociaal Domein een advies vragen bij de adviesraad Sociaal Domein. Ook zal het college maatschappelijke partners die geraakt worden met de maatregelen hiervan op de hoogte brengen. In eerdere stukken naar de gemeenteraad is gesproken over een inloopavond voor onze inwoners in het voorjaar 2025. De maatregelen hebben nog een beperkte impact op het voorzieningenniveau van onze gemeente. Daarom stelt het college voor om nu geen inloopavond te organiseren. Uiteraard kunnen de fracties met hun achterbannen zelf consultaties doen.

6. Risico's en kanttekeningen

6.1 Het proces richt zich op de verwachte tekorten. In de komende maanden kunnen hier nog veranderingen in ontstaan door de meicirculaire, nadere afspraken VNG-Rijk, maar ook door resultaten ten aanzien van kostenontwikkeling jeugdzorg. Dit kan leiden tot hogere – dan wel lagere tekorten. Bij tegenvallers moeten we bezien welke aanvullende maatregelen nodig zijn. Bij meevallers hoeven niet alle ombuigingen door te gaan. Bij de PPN 2026 en bij de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 brengen we dan in beeld welke maatregelen niet doorgaan. Bij jeugdzorg is het uitgangspunt dat het Rijk de meerkosten ten opzichte van 2024 compenseert. Deze systematiek wordt door meerdere gemeenten toegepast.

6.2 De financiële positie van de gemeente staat onder druk. De kans op financiële tegenvallers neemt toe doordat het nog aanwezige vet van de botten is gehaald. Het weerstandsvermogen vangt dan de eerste klappen op. Indien tegenvallers echter structureel zijn, moet de gemeente ze in structurele zin opvangen. Daarbij zijn de begrotingen voor 2027-2028 en naar verwachting ook voor 2029 op dit moment nog niet financieel sluitend (zie hiervoor de cijfers in tabel onder “4. Inleiding”). In het licht van de nieuwe verkiezingen vraagt dit voor de nieuwe raadsperiode aanvullende maatregelen om ook die jaren sluitend te krijgen.

6.3 Indexeringen van loon- en prijsstijgingen zijn voor onze gemeente nog een risico. In het huidige perspectief is rekening gehouden met 2,7%

6.4 Nieuwe ambities

Duidelijk is dat er geen ruimte is voor nieuwe ambities. Als deze in beeld komen dan zullen er eerst ruimte scheppende maatregelen moeten worden doorgevoerd.

7. Alternatieven

De rek om alternatieven te bepalen is niet aanwezig. Met het nu genoemde pakket kunnen de prioriteiten voortgang behouden en blijven de basisvoorzieningen voor onze gemeente intact. Zij het dat hiervoor een “prijs” wordt betaald door de stijging van de OZB-inkomsten niet woningen en opgenomen maatregelen.

8. Lasten, baten en dekking

Recapitulatie van de voorstellen in relatie tot het huidige meerjarenperspectief geven het volgende beeld.

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Nadelig saldo huidig mjb	-943.234	-1.309.744	-1.448.858
Verhoging algemene uitkering december circulaire	36.000	60.000	84.000
Herrekend nadelig saldo (actueel beeld)	-907.234	-1.249.744	-1.364.858
Totaal huidige inventarisatie	1.310.242	1.682.691	1.864.480
Saldo indien alle maatregelen worden doorgevoerd	403.008	432.947	499.622
Voor inzicht verminderd met als:			
Afweegbaar maar voor college prioriteit/ voor nieuwe coalitie	165.800	281.547	375.736
Fiche nummer 10 OZB nog ruimte voor aanvullende inzet	233.000	233.000	233.000
Nieuw saldo na inzet maatregelen	4.208	-81.600	-109.114

9. Relatie tot Baarle-Hertog

Ook richting de gemeente Baarle-Hertog geldt dat zij in algemene zin worden geïnformeerd over onze financiële opgaven en wij ook met hen afstemmen over de posten waarbij gezamenlijke afspraken over zijn gemaakt. Het college wil verder een herijking van de afspraken over de kostenverdeling met de gemeente Baarle-Hertog. Belangrijk is dat hierbij de ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking blijft plaatsvinden.

10. Relatie tot ABG-Organisatie

De ABG-organisatie zorgt voor de uitvoering en implementatie van de voorgestelde maatregelen.

11. Communicatie en vorm van participatie

Het maatregelenpakket wordt via Ons Weekblad nader toegelicht door onze collegeleden in de vorm van een themapagina. Verder vragen we de adviesraad Sociaal Domein om advies en informeren we de betrokken maatschappelijke partners.

12. Vervolg

Het college zal op ingebrachte zienswijze(n) een reactie geven. Rekening houdend met cijfers van de jaarrekening 2024 en 1^e Turap 2025 zal in de Perspectiefnota 2026 het definitieve maatregelenpakket worden opgenomen ter besluitvorming van de gemeenteraad.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BAARLE-NASSAU

P.W.M. Geurts
Secretaris

M.H.M.R. de Hoon- Veelenturf
burgemeester

Bijlage(n): Informatieset d.d. 12 februari 2025.

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

DE RAAD VAN DE GEMEENTE BAARLE-NASSAU;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders nr. 1102812;

besluit:

Kennisnemen van het concept maatregelenpakket Ravijnjaar, in te stemmen met het vervolgproces en geen zienswijze in te brengen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 april 2025

DE GEMEENTERAAD VAN BAARLE-NASSAU

J.J.M. Nuijen
Griffier

M.H.M.R. de Hoon- Veelenturf
Voorzitter